

Turisme de salut: l'evolució dels balnearis de les comarques de Girona

El turisme cada cop tendeix més cap a la diversificació de l'oferta, de serveis i d'experiències i, per mitjà de l'oci actiu i productiu, busca la relaxació, l'enriquiment cultural, l'esport i, sobretot, la salut.

L'evolució del termalisme en el nostre país ha estat molt lenta i irregular. Repassant la història es veu com de l'època daurada de les termes romanes on els banys públics eren llocs d'oci, de cultura i relaxació —*Aquae Calidae* de Caldes de Malavella—, va passar-se al més absolut desprestigi en l'època medieval, quan van ser catalogades de focus de propagació d'epidèmies i malalties. Després, fins ben entrat el segle XVIII, no va donar-se un dels grans booms a nivell europeu amb l'aparició d'una elegant aristocràcia que, en aquells temps, buscava en els balnearis un lloc de repòs i guariment. Però a mitjan segle XIX i principis del segle XX, va reaparèixer amb força el fenomen del termalisme entès com a pràctica no solament terapèutica —guariment, relaxació, antiestrès...— sinó també recreativa i, sobretot, estètica. Del recurs curatiu reservat inicialment a determinats estaments de la societat d'edat avançada que exigia solucions miraculoses per a la seva salut, s'ha passat a la cultura lúdica vinculada al benestar, a la recerca de la relaxació i a la bellesa sense oblidar, en cap moment, els beneficis curatius que l'aigua posseeix i, al-

hora, una ampliació del segment de mercat. El públic que actualment practica el termalisme trenca els tabús ancestrals i confereix als establiments termalístes i centres de salut un ambient molt més viu i animat que convida a participar en una àmplia diversitat d'activitats, des de les vacacionals fins a la petita escapada de cap de setmana.

Les comarques de Girona són una terra rica en fonts minerals i de llarga tradició termalista reconeguda internacionalment per la qualitat i propietats de la seva aigua.

Totes les civilitzacions que han transcorregut i s'han establert a les comarques de Girona al llarg de més de 2000 anys —grecs, romans, àrabs, jueus...—, han deixat un important llegat cultural, arquitectònic i tecnològic relacionat amb la construcció de banys i termes que mostra els diferents usos i aplicacions que s'han donat a les aigües.

L'aigua a la comarca de la Selva és, sens dubte, un dels recursos naturals més utilitzats com a bé d'interès turístic; aquest fet li ha atorgat el nom de "La comarca de l'aigua". Així, trobem tres balnearis a la comarca de la Selva que a més a més de ser històrics, són indrets on la ment es posa en equilibri amb el cos a través de teràpies molt diverses com el bany hipertermal, bany aeromassatge, bany amb aerohidromassatge, dutxa escocesa, dutxa circular, cures antiestrès,

etc. El **Balneari Termas Orion**, a Santa Coloma de Farners (1860), el **Balneari Vichy Catalán** i el **Balneari Prats**, a Caldes de Malavella (1890-1900), utilitzen unes aigües termals –anomenades també mineromedicinales– que brollen de forma natural d'una font a una temperatura superior a la mitjana del medi que les envolta. Les aigües es cataloguen com a bicarbonatades-sòdiques, fluorades, silicatades i radiactives que brollen sense olor ni sabor a una temperatura entre 40 i 60 graus centígrads.

Aquests balnearis es troben en entorns rurals, enjardinats, on l'arquitectura i l'atmosfera de l'indret ajuden els visitants a gaudir plenament de les instal·lacions, equipaments i serveis –saunes, dutxes d'aromateràpia, pous de gel, banys escumosos...

D'altra banda, trobem com a novetats del 2002 la recent construcció del primer *wine-spa* hotel de la península Ibèrica i segon en tot el món, el *wine-spa* de l'**Hotel Golf Peralada** (Alt Empordà), i la construcció del primer centre lúdico-termal de Catalunya, **Magma**, de Santa Coloma de Farners.

El *wine-spa* de l'**Hotel Golf Peralada** segueix la tradició vinícola de la zona de l'Alt Empordà, d'on són originaris els vins amb DO Empordà-Costa Brava, a partir de la qual ha creat un centre terapèutic basat en el vi. Aquest centre ofereix un conjunt de teràpies de relaxació i bellesa realitzades amb derivats del raïm o ampeloteràpia per aconseguir millorar el benestar general a través de la relaxació, posada en marxa i personalització dels diferents tractaments. Aquest establiment ofereix serveis de *balneum spa* (bany merlot, bany muscat, para-

fangs...), teràpies manuals (massatges reductor, circuladori, reafirmant, drenatge Sauvignon, reflexoteràpia podal, etc.), tecnologia *baccus* (termo-seed, presoteràpia, solarium,...), estètica corporal (drenatge limfàtic facial, tractament uvaserum, reafirmant, etc.), circuit termal (dutxa calenta, caldarium, jacuzzi, templarium...), saló de bellesa i serveis "salus".

El centre ludicothermal **Magma**, que es troba a pocs metres del Balneari Termas Orion de Santa Coloma de Farners, forma part d'una nova concepció de fer termalisme. El centre disposa d'una superfície de 5.802 m² en els quals s'hi ubiquen una llacuna gegant (*spa* a temperatura de 36 °C amb un riu de corrent, dolls d'aigua a forta pressió, bancs d'hidromassatge, etc), d'un *spa* petit, una piscina de natació, un espai infantil, un espai de culte al cos (saunes seques, bany de vapor, bany turc, dutxes de cromoteràpia i aromateràpia, banys de contrast i pou de glaç), un espai de repòs, un espai de restauració, etc.

A aquests centres balnearis cal afegir-hi establiments hotelers que també s'han especialitzat i ofereixen tractaments de salut, encara que no disposin d'aigües termals. Aquests són l'**Institut Gem**, a Lloret de Mar; el **Dynamic Center**, del Gran Hotel Reymar, a Tossa de Mar, i el **Curhotel Hipócrates**, a Sant Feliu de Guíxols.

Les comarques de Girona, mantenint el liderat turístic que en els darrers anys els ha caracteritzat, una vegada més han sabut obrir un nou camí, oferir una proposta que els permetrà probablement continuar essent capdavanteres per millora i innovació en oci i oferta vacacional.

Dalt, l'atleta Olga Planas al *wine spa* de l'**Hotel Golf Peralada**, un centre terapèutic basat en el vi, donada la importància que aquest té a l'àrea de la DO Empordà-Costa Brava. A l'esquerra, el Balneari Termas Orion, a Santa Coloma de Farners. Des de l'any 1860 hi ha constància d'aquest espai ric en unes aigües mineromedicinales que brollen de forma natural d'una font a temperatura superior a la mitjana del medi que les envolta.

- **TERMAS ORION**, Apartat 1. 17430 Santa Coloma de Farners. Tel. 972 840 065. Fax: 972 840 466.
- **BALNEARI PRATS**, Plaça de Sant Esteve, 7. 17455 Caldes de Malavella. Tel. 972 470 051. Fax: 972 472 233.
- **BALNEARI VICHY CATALÁN**, Avda. Dr. Furest, 32. 17455 Caldes de Malavella. Tel. 972 470 000. Fax: 972 472 299. E-mail: balneario@vichycatalan.es. Web: www.balneariovichycatalan.com
- **Wine-spa de l'Hotel Golf Peralada**, C/ Rocaberti, s/n. 17491 Peralada. Tel. 972 538 830. Fax: 972 538 807. E-mail: hotel@golfperalada.com
- **CENTRE LÚDIC TERMAL MAGMA**, Veïnat de Vall, s/n. 17430 Santa Coloma de Farners. Tel. 972 840 065. Fax: 972 840 466. E-mail: magma@balneari.termas-orion.com
- **INSTITUT GEM de l'Hotel Gultart Quatre**, C/ Josep M. Sert, 38. 17310 Lloret de Mar. Tel. 972 347 004. Fax: 972 347 021.
- **DYNAMIC CENTER del Gran Hotel Reymar**, Platja Mar Menuda, s/n. 17320 Tossa de Mar. Tel. 972 340 312. Fax: 972 341 504.
- **CURHOTEL HIPÓCRATES**, Ctra. de Sant Pol, 229. 17220 Sant Feliu de Guíxols. Tel. 972 320 662. Fax: 972 323 804.